

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 „

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Egészségügyünk.

Nem szorul bizonyításra, hogy az embernek legdrágább kincse az egészség, mely többet ér a vagyonnál. Egészséges ember vagyon nélkül is boldog lehet, de a leggazdagabb ember is boldogtalan egészség nélkül. Mégis azt tapasztaljuk, hogy a birtok, a vagyon sokkal nagyobb védelemben részesül mint az egészség.

Nem kell bizonyítékért messzire menni. A vagyonbiztonságról gondoskodva van az egész országban. Nincsen hely a hol biztonsági közegek ne volnának, ellenben orvos igen sok helyen napi járó földekre kapható; a Zsilyvölgy felső részén 70—80 ezer hold területen több mint 14 ezer ember között csak Lupényben van egy orvos, a bányatársulat orvosa, a kinek feladata a bányalkalmazottai között ellátni az egészségügyi szolgálatot. Ha ezentul teheti gyógykezel más betegeket is. De teheti-e? Nem. Emberileg lehetetlent nem teljesíthet.

Mennyi kincset érő, munkaerő pusztul el így általán az országban, a kuruzslók hány embert pusztítanak el, vagy tesznek nyomorékká.

Nincs orvos? De igen is van! Csakhogy néhol fölös számmal vannak s egyik-másik heteken át nem lát beteget, máshol pedig a beteg nem juthat orvosi segélyhez.

Hivatásunknak soha sem tekintettük nagyszabású országos, vagy társadalmi, — hanem mindenkor aktuális helyi kérdések — megvitatását. Ebben a keretben szólunk a közegészségügyi szolgálat ellátásához is.

Tudvalevőleg Kimpuljnyágtól Krivádiáig — Vajvodu — illetőleg Auselig egy körorvos látja el a közegészségügyi szolgálatot. Igaz hogy van a két körjegyzőség és egy nagyközség területén három orvos, de ezek a bányák és a vasuti alkalmazottak orvosai s nem kötelezhetők különösen arra, hogy ezen nagy iparvállalatok kötelekébe nem tartozó szegénysorsu, fizetéképtelen betegeket díjtalanul gyógykezeljék. Ez a körorvos feladata, melynek azonban megfelelni lehetetlen ez időszert.

Belátta ezt Petrozsény nagyközség képviselőtestülete, midőn a községi orvosi állás rendszerezését elhatározta. Egyben arra is gondolt, hogy orvos nélkül ne maradjanak a Petrozsényhez közelebb eső azon községek, melyek egyébként orvost nem tarthatnának. Aként kontemplálta ugyanis a községi orvosi állás szervezését, hogy a livazényi és petrillai körjegyzőségek ezen közegészségügyi körzethez csatoltassanak s így anyagi erejüket meg nem haladó hozzájárulással a községi, egyszersmind körorvos ekzisztenciájának biztosítása mellett az ottani közegészségügyi szolgálat is elláttatnék. Ily értelemben tette meg Petrozsény község képviselőtestülete felsőbb helyre még a mult évben javaslatát, kérve annak jóváhagyását s azon összeg megállapítását, melylyel ezen körhöz csatolandó kis községek az orvos javadalmazásához járuljanak.

A felterjesztett javaslat ez ügyet a megyénél akkor már a rendezés stádiumában találta, a mennyiben ez az eszme már korábban képezte tanácskozás tárgyát az egészségügyi bizottságban, a mely arra az álláspontra helyezkedvén, — hogy

a petrozsényi szolgabírói járás 14 községe egészségügyi szempontból két körzetre osztassék be és pedig úgy, hogy Petrozsény nagyközség, valamint a petrillai és a livazényi körjegyzőség kötelekébe tartozó községek az egyik, a vulkáni körjegyzőség hét községe és pedig: Korojesd, Vulkán, Paroseny, Lupény, Felső-Barbateny, Urikány, és Kimpuljnyág a másik körorvosi kerületet képezzék, — a törvényhatóság a petrozsényi járás főszolgabírájának érdemleges előterjesztése alapján is ezt juttatta érvényre; így hát ebből kifolyólag adatott ki e lap hasábjain is megemlített ama intézkedés, miszerint minden egyes község, a lakossági arányt tartva szem előtt, közgyűlésileg mondja ki, hogy mily összeggel járul hozzá a két körzet orvosainak utiátalánya és fizetéséhez.

A közgyűlések közelebből meg lesznek tartva s a mennyiben az ügy fontosságát egészségügyi szempontból minden községe e járásnak lelkén kell hogy viselje, teljesen ki van zárva az, hogy az illetékes körök, a megye obájának — a mi közohaja mindnyájunknak, eleget ne tennének. — És mikor ez is meg fog történni és így jogosan fognak gondolni némelyek arra, hogy minden rendben van s a régi ohaj a teljesülés stádiumába jutott, akkor fog még csak a bökkenő bekövetkezni. Ugyan hogy lehet elképzelni, hogy egy orvos, egy intelligens uri ember, a ki fiatal kora javarészt a hivatás iránti szeretet érzetétől áthatva a pályával kapcsolatos széleskörű ismeretek elsajátításával töltötte el, s a legszebb reményektől kecsesgöndörül indul a megélhetés utjára, pályáznai fog a vulkáni körorvosi állásra, a mely 800 korona fizetés és 200 kor. utiátalánnyal lett szervezve.

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Z o e.

Novella. Buticeseuntól átdolgozta Brinzeu M.

Ali Ahmed basa nagy és hatalmas ember volt. A Bosporus partján lévő palotái, az Aranyszarvon lévő kertjei, Anatólia síkjain elterülő birtokai, — majd udvara és kísérete: mind az ő nagyságát és hatalmát hirdették; befolyása és hírneve pedig, melylyel a janicsárok hadseregében bírt, egy, a dicsőséges szultánéhoz hasonló nimbuszba emelkedte őt.

Nagysága és hatalma, a szeráj pompája, és hölgyeinek sokasága nem tetszék a nagy padi-sahnak, s Ali Ahmed egyszer csak felszedte sátorfáját, vagyonát és hölgyeit és odahagyta Stambult.

Szilisztriában, a Duna partján emelt magának Ahmed pompás kastélyokat, fényes szerájt, s folytatta az élvezetteljes életet.

A part berkeit pompás kertekké alakította, a moesarakat tiszta vizű tavakká, a tavak mellé élvezetnyújtó chioskokat emelt. S a Duna partját egy virágzó és fényes Bosporussá változtatta.

A park közepén állt a nagyszerű Szeráj, melynek árnyéka a minaretek árnyékaival vetélkedett. S a Szerájban vala a prófeta által hirdetett paradicsom, mindazon élvezetekkel, melyekben hisz, s melyekről ábrándozik az igazhívő muzulmán.

Nagyszámu uradalom önté terményeit előbe és még nagyobb számu hölgy nyujtá kecséit, hogy nagyobbítsa élvezeteit életének.

Pénzével és hatalmával ura volt a Duna hét tartományának. És a mi szépet és drágát hét tartomány előállítani képes volt, az mind ott ragyogott Ali Ahmed szerájában.

S a török azt tartja, hogy nincs a világon drágább és szebb a drága és szép asszonynál. Sok pénzt adott ő pompára és kincseknek a szép szemekre.

A Dunán inneni terület volt az a tenger, mely a legszebb gyöngyöket, legszebb ékeségeket teremtetett számára.

Emberei bejárták az országokat, s elszedték számára e kincseket. Arany, ezüst, szép szó és kényszer, rablás és tör: minden hatalmukban állt.

Ilyen ember vala Ali Ahmed!

A Szeráj parkján, zöld gyeprre vala terítve egy leopárd bőr, és ezen ült Zoe, a legszebb hölgy e föld kerekéségén.

Egy rózsabokor alatt, hanyagul leheveredve, tekintte egy szívárványkarikán át, melyet egy szökőkút csinált. Szeme égett, mint két gyertya, de e két szem lángjában egy vágyó szív ábrándozása vala olvasható, mely túlarasztja egy, boldogságát vesztett lélek méla bánatát.

Minden fájdalomnak megvan a maga története és a szépséges Zoe fájdalmának is megvolt a maga története.

A kárpátok alján, Tirgovistétől fölfelé, vala egy kastély, egy bojár kastélya.

A bojárnak volt egy szép leánya; a világ az erdők nyμφájának nevezte, mert oly szép volt mint egy nyμφa,

A nyμφák leszálnak az erdőkbe körbe állnak, s táncolnak pásztorsíp hangja mellett, ugrálnak és nevetnek és elrabolják a deli ifjak szíveit. — Így tett a bojár lánya is.

Leszálla az alföldre, táncolt és nevetett, és elbájolta a világot. Épen mint a nyμφák.

És ő nevelte a világot és azoknak szerelmét, a kik neki mint rabszolgák hodoltak.

Imádták őt 3srégi családból való nemesek, hírneves művészek, vagyonos ifjak; de ő tekintetbe se vette az ifjakat, a sőhajokat a könnyeket. Szíve szabad volt.

De jött egy ifju, egy mézesajku gyermek. Se nagy nemzetsége, sem hírneve, sem vagyon, De volt két szeme, két sokatmondó szeme.

Ő meglátta — és soha sem felejtette el.

A bojár lánya fogoly lett, az ifju lovag virágokat gyűjtött, lánczot kötött azokból, s ő lett a rab.

Mert a szemek égneek, mint a csillagok és a csillagokba van írva sorsunk.

A szép nyμφa mennyasszony lett és az ifju vőlegény.

A világ a remény zöld színében állt előttük, virágzó lelkeik örömteliek valának.

A menyui jó van a nagyvilágban, a mennyi boldogság sugárzik egy vőlegény arcáról, egy menyasszony ajkairól — mind előttük állt.

Ah, de egy sötét éjjel jöttek Ali Ahmed rablói és elrabolták a bojár lányát.

Ez a szép lány története!

És már a világ legszebb hölgye liliom volt illat nélkül.

Ezen is lehetne segíteni.

A mióta a salgótarjáni kőszénbányatársulat a Farkas-völgyi kitűnő kőszéntartalmu bányát üzembe vette, a vulkáni állomásról ugyanannyi kőszénzet indítanak a forgalomba mint a lupényi és petrozsényiről a mi kétségteljesen azt jelenti, hogy Vulkánban a bányamunkások száma is ilyen arányban növekedett. Vulkánban egyik bányának sincs állandó orvosa. Most már, ha tekintetbe vesszük, hogy az egészségügyi szempontból eszközölt és eszközözendő kiadások legnagyobb része úgy is a társláda terhére számoltatnak el s nem hagyjuk figyelmen kívül, hogy mindkét bánya igazgatóságának érdekében áll összes alkalmazottai egészségének megvédését lelken viselni, bizonyára rövid időn belül azzal, hogy a körorvos illetményéhez tekintélyes összeggel hozzá fognak járulni, ez a kérdés is meg lesz oldva.

A felső-zsilvölgyi bányatársulat 1300 koronát szavazott meg e célra s egyben azzal az előterjesztéssel is fordult a Salgótarjánihoz, hogy tenne lépéseket egy vulkáni bányakórháznak létesítésére nézve.

Igy talán akadna pályázó, ellenkezőleg nehezen.

A száj- és körömfájás ellen elrendelt óvintézkedések.

Hunyadvármege alispánjától.
Szám: 15192/902.
alisp.

A vármegye területén kiterjedt mérvben fellépett ragályos száj- és körömfájás betegség ellen való védekezés módjainak megállapítása céljából ilátszegre f. hó 6-ára összehívott értekezleten Jakab László kolozsvári m. kir. állategészségügyi felügyelő indítványára s a jelen volt hatóságok és a gazdaközönség részéről felmerült kívánalmakhoz képest, a szóban forgó állatbetegség továbbterjedésének megakadályozása és illetve helyhez kötésének biztosítása végett, azonnal kezdődő hatályllyal a következő intézkedéseket léptetem életbe:

A petrozsényi, puji, hátszegi, vajdahunyadi, és szászvárosi járások, valamint Hátszeg, Szászváros és Vajda-Hunyad r. t. városok egész területét az 1888 VII. t. cz. 36. §. alapján egységes vészkerületnek nyilvánítom s ezen vészkerületben hasított körmű állatok vásáraitak

megtartását, úgy nemkülönben a vészkerületen kívül fekvő helyekre hasított körmű állatok elhajítását és marhaleveleink irányítását ezennel betiltom.

Az említett járások és rendezett tanácsú városok egész területéből ekként alakított egységes vészkerületben a vészmentes községek közötti állatforgalom önként érthetőleg szabad s ennél fogva nem fertőzött községek-ből hasított körmű állatok a vészkerületbe vont petrozsényi, puji, hátszegi, vajda-hunyadi, szászvárosi járások bármely községébe s illetve Hátszeg, Szászváros és Vajdahunyad r. tanácsú városokba s még a vészes községekbe is szabadon elhajthatók, szállíthatók s illetve, eladhatók, a vészes községekbe hajított vagy szállított állatokra vonatkozólag még is azon megszorítással, hogy a fertőzött községbe hajított állatokat a járvány megszüntése és illetve a községi zár feloldása előtt onnan elhajítani, szállítani s egyáltalában kivinni szigorú büntetés terhe alatt tilos.

A vészkerületen kívül fekvő algyógyi, maros-illyei, brádi, körösbányai járások valamely községében vagy Déva r. t. város területén netalán fellépett ragályos száj- és körömfájás betegségnek egy esetéből kifolyólag is az illető járás egész területe az ott fekvő r. t. várossal együtt, vagy amennyiben r. t. város lépne fel, az illető járás egész területe, minden további rendelet bevétele nélkül a vészkerületbe vonandó s az előbből körülírt forgalmi korlátozás alá helyezendő s ennek megtörténte hozzám azonnal táviratilag bejelentendő.

Községek előjárósága, úgy a gazdaközönség is a legkiterjedtebben tájékozandó és kitanítandó arra nézve, hogy a ragados száj- és körömfájás betegséget vagy annak csak gyanúját is az előjáróságnál azonnal, utóbbi külön küldöncz által az illető szolgabírói hivatalnál és az illetékes j. m. kir. állatorvosnál haladéktalanul jelentse.

A beteg, esetleg gyanús állat, valamint az illető udvarban és még, a szomszédos udvarokban levő összes hasított körmű állatok szigorú istállózar alá helyezendők, a község egész szarvasmarha állománya, úgy a többi hasított körmű állatok is, a hatóság és illetve a j. m. kir. állatorvos megérkezétségéig beistálozandók a végből, hogy az állat összejárási és vizsgálati alapon keresztül vihető legyen.

Ha valamely községben a rag. száj- és körömfájásnak csak egy esete is állapították meg, a község azonnal elzárandó, a bejárókhoz vészjelző táblák és örök állítandók, a birtokosok kezei között levő marhalevelek bevonandók és a marhalevél iktató állatorvos által azonnal lezárandó.

A fertőzött községek hasított körmű állatállománya a betegség fellépése és illetve megállapítása alkalmával

azonnal, az ez idő szerint zár alatt levő vészes községekben pedig pótlólag az eljáró állatorvos és az előjáróság közbejöttével név esetleg házszám szerint összeírandó, s az összeírás egy példányát az illető községi bírónál, a másod példányát a járási szolgabíróknál őrizet alatt tartandó s a vészes községekben állandó felügyelettel megbízott állatorvosnak az ellenőrzés teljesíthetése céljából kívánatra bármikor felmutatandó.

Fertőzött udvarok összes hasított körmű állatai a legszigorubb istállózar alatt tartandók; ily udvarok kapuira feltűnő helyen vészjelző figyelmeztető jellel látandók el és a még egészséges állatoknak a beteg állattal való elkülöníthetős hiányában tulajdonos határozott kívánságára a betegség gyorsabb lefolyásának biztosítása végett az egészséges állatok mesterséges módon befertőzhetők. A községek szarvasmarha állománya amennyiben a betegség abban nagyobb elterjedést vett és illetve 50%-on túl van, a törvén. állatorvos javaslatára szintén mesterségesen befertőzhető. A beteg állatok és illetve a mesterségesen befertőzött állatállomány az 1888 VII. t. cz. végreh. tárgy. kiadott 40000. sz. r. 223—224. §. alapján szigorú istálló zár alá helyezendő; legelőn állandóan tartozkodó állatok a kör lefolyásáig kellő őrizet alatt a legelőn hagyandók, s a legelő elzárandó s figyelmeztető táblákkal látandók el. Fertőzött község területén keresztül takarmányféle csak hatósági engedéllyel és ló fogatokon szállítható. Fertőzött községből szálas takarmány semmiféle célra ki nem vihető.

(Folytatása köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Királyunk születésnapja.** Magyarország fölkeint apósti királya I. Ferencz József f. hó 18-án, az az hét-főn lesz 72 éves. Petrozsény község és annak hazafias közönsége ezt a napot, mint minden évben úgy az idén is lelkesedéssel fogja megünnepeelni. A templomokban háláadó istentiszteletek lesznek tartva. Este a Wagner-féle szálloda előtti téren fénys tüzijáték lesz.

— **Szt. István napjának** méltó megünneplésére nagyban folynak minden irányban az előkészületek. A rom. kath., evangélikus és ev. ref. templomban ünnepi istentiszteletek tartatnak.

— **Kósa Mihály** helybeli köztisztviselőben álló ev. ref. lelkeszt súlyos vesztesség érte. — Ötése Kósa Károly péterfalvi református pap hosszas szenvedés után, élete delén f. hó 14-én meghalt.

— **Esküvő.** Nana Aurél peturillai áll. isk. tanító f. hó 14-én vezette oltárhoz Molnár Veron ovonót.

Stark György augusztus hó 24-én tartja egybekelési ünnepélyt a rom. kath. templomban Vájer Erzsébettel.

Szép és ifju vala. Egy hatalmas basa imádtá őt és egy sereg rab volt szolgája. De — minden virágban van egy fereg.

Az ő szívét is rágtá egy olyan, mint a kis madár epedése és a feledni nem tudó álma.

A kőfalak és berkek fölött látszott a tiszta ég-boltozat, azon fellegek vonultak el, a fellegek alatt kis madárkák repkedtek, s az ő lelke velük együtt messze messze.

Gondolkozott minden felé, tervezett minden felé, de menekülést nem talált e földön.

Álmodott hosszú, boldog álmokat s felébredett, ujra mint rabnő. . . .

A kőfalon túl folyt a Duna, hullámainak mormolása hallatszék, a mint a falhoz verődtek . . . . talán ő, a ki miatt oly súlyos szolgasága, talán ő várt egész éjjeleket a kőfal alatt, küzdve a hullámokkal, veretve szélről és üldözve a bánattól. A kőfalon át szép berkek, a fak csúcsai látszanak mozogni a szélben . . . . talán jegyese vár folyton, vár egy jelre, hogy tudhassa meg hol van ő, arája; hogy tudja meg, hol és mi módon halljon meg érte.

A menyasszony iten és a vőlegény túl; mindkettő bánattól epesztve.

Bánatjuk ég; lángjával felgyújthatni a világot, . . . és csak egy kőfal választja el egymástól.

Ezen gondoktól fárasztva ült Zoe a leopárdbőrre s hosszan tekintett a vizkarikán át, mit a szökőkut csinált.

Egyedül . . . egyedül. Senki sem látta őt, csak a tiszta ég, s nem tudta senki gondolatait, csak az ő szíve. Amott az ágon két madár játszott; ezek is szerelmesek — gondolá — ezek nem fognak elárulni.

S a mint ült s a mint gondolkozott, egyszerre csak egy dal üti meg füleit, egy dal az ő nyelvén.

Zoe felrezzent.

Egy andalító dal, egy dal, mely elragadta szívét messzire; egy dal, mely első szerelmének minden emléket felébresztette benne.

Hallgatozott.

De nem halgatott szíve, az a nyugtalan gyermek. Vert-vert folytonosan, mintha mondotta volna; hadd dobogjak még egyszer s aztán vesszek el!

S a dal úgy zendült a berken át, mint egy anyagi hang az égből.

*

Ali Achmed egy sátor árnyékában ült, maga alatt összekulcsolt lábakkal s édesen tekintett hölgyének arcára, ki ábrándozni látszott. Zoe mozdulatlanul ült, s messze tekintett a légből, mintha epedve nézne a zenith egy pontjára.

— Mi a vágyad drága bűböl? — kérdi Ali, felébresztve mámorából. — Akarsz-e aranyláncokat, tengeri gyöngyöket, gyöngyös kagylókat, vagy drága ékeségeket. Akarsz valamit, mivel ember még nem bírt: mézforrást tejfolyót? . . .

Zoe gondolkozott.

— Látom a sást a légből, a madarat az ágon, a repülő lepkét, s — valamit ohajtanék, oh Ali, nem tudom, mi után vágyom, — vágyom a boldogság után!

— Ki boldogabb mint te, Zoe? mond, hadd haljon meg az!

— Ki? a sas, a madár és a lepke!

Ali arcára sötét komolyság borult, de Zoe folytatta:

— Ezek nem boldogok, mert nem láthatják minden pillanatban arezodnak fényt! de boldogok, mert láthatják ezt a szép és virágos földet. Látják a zöld ligetet, a hegyek csúcsait, a kalászos rónákat és a virágos gyept. Látják a napot reggel felkelni, este lenyugodni, látják a fakadó rügyet, a zöldelő lombot, s a harmat esését. Hallják a pásztorokat bánatosan furulyázni s a csendesen daloló halászt. Hallják a pa-

csirta énekét a szabad mezőben, s a cizkét, fiokáit hivatogván. Ez az, ez után vágyom én, oh Ali!

Zoe elhalgatott. Ugy látszott, hogy bánatos mélságba esett, fájdalmas ábrándozásba: Ali pedig végig méregette őt szemével.

Igy állottak mindketten pár pillanatig. Zoe az égre tekintvén, Ali pedig ő reá.

Tudod mit ohajtanék Ali — kérde Zoe naiv hízélgéssel. — Ohajtanám, hogy ezen kőfal tetején, épen amott, nézd! legyen egy szép lugasom. Oda menjek fel én minden reggel, onnan lássam a piruló hajnalt, s minden este onnan tekintsem a nap lenyugtát. Ott a berkekben dalolnának a halászkok, itt a parkban a fülemile; amott messze a pásztorok furulyája, itt keblemen az én Alim! Im' ez a kívánságom!

Ali térdre emelkedett s megcsókolta homlokát, Zoe annyit bájjal tekinté szemébe, a mennyivel egy férfit vesztére is lehet vinni.

Ali basa a szép hölgy keblére borult s aztán hosszasán tekintett szemébe, ama megemészto tűzbe.

Három nap alatt fenn volt a lugas, épen a mint Zoe ohajtotta. Egy nymphának való barlang, egy virág fészek.

A szép hölgy minden reggel felment, hogy lássa a nap felkeltét, s este annak nyugtát. Hallgatta a halászkok dalait s este a holdvilágnál a pásztor sípját.

Ali Achmed valahányszor rátekinthe látta ragyogó arezát és örült.

Mert a hölgy areza örömtől ragyogott s szemében nem egyszer látott Ali könyeket — az öröm miatt.

— Miért könyezel, Zoe? — kérdezgette ilyenkor.

— Boldogságomban, Ali! felelte ő.

Lehet, hogy igaza volt.

(Folytatása köv.)

— **A mäv. állomási altisztek** által rendezett f. hó 2-iki jótékonyezélu előadásról, mely ugy erkölcsileg mint anyagilag igen szépen sikerült a következőkben számolunk be. A darab maga — mely műkedvelőknek igen nehéz — általában véve jól sikerült. A siker első sorban a nő szereplőknek köszönhető, kik teljes odaadással játszották meg nehéz és helyenként hálátlan szerepeiket. A férfiak szintén teljesen mindent elkövettek a darab érdekében, de minden igyekezetök mellett sem tudták — éppen a rosszul választott darab miatt — azt a sikert elérni, melyet a tél folyamán elértek; leg-többet a főszereplőtől vártunk, ki azonban nem tudjuk mi okból a darab vége felé már nem játszott úgy mint a hogy azt töle eddig megszoktuk. *Figyélő.*

— **A mäv. állomási altisztek** által rendezett jóté-konyezélu előadás eredményéről a következőkben van szerencsénk beszámolni. Összes bevétel volt 301 korona 58 fillér, ebből kiadás 175 korona 68 fillér, maradt a helybeli gymnasium javára 125 korona 90 fillér. Felül-fizettek: Bányagazgatóság 20 kor., Andreics János 10 kor., Társzlada 10 kor., Papp Sándor 5 kor., Marek Mór 4 kor., Ehrenberg Gyula 2 ko. 80 fill., Péterffy Albert, Halász Elek (Hátszeg), Dr. Weisz József, Roth Ede, Janza Vazul 2—2 koronát, Rotter József 1 kor. 60 fillér, Nagy Ferencz, Skovrán Ákos, Klein Henrik, Wagner Károly, Mérei Antal, Györke Ferencz, Rosen-thal Manó 1—1 kor., Schneweisz Samu 50 fill., Divok József 40 fillér. Egyben hálás köszönetünket nyilvánít-juk nagyságos Andreics János bányagazgató urnak, a zenekar, egyes diszletek és kocsik díjtalan engedélye-zéseért, valamint Petrozsény és vidéke n. é. közönségé-nek a szíves pártfogásért, melyet jövőre is kérünk.

A Rendezőség.

— **Halálozás.** F. hó 13-án helyezték el örök-nyugalomra, a zsidóhitközség sirkertjében, Nagy-Báron Ungár Mór beszületben és köztisztületben megöszült ugyanodavaló kereskedőt és vendéglőst, kinek f. hó 11-én gyógyíthatlan betegsége oltotta ki életét.

— **Téli időjárás augusztusban.** Nincs a Zsilyöl-gyében olyan öreg, a ki vissza tudna emlékezni arra, hogy augusztus 15-én hó borította volna valaha a Pa-ring hegyesoportot. Pedig ez az idén ugy volt; a Mundra és Kirza e napon fehér, — a petrozsényiek pedig téli — ruhát öltöttek. A szó-szoros értelmében hideg volt.

— **Romániai vendégek.** Még élénk emlékezetünk-ben vannak azok az órák, melyeket a remániából jött tu-dos társaság körében tölthettünk. Azt a szíves vendég-látást, melyben Petrozsényi nagyközség, annak lakos-sága valamint a bányatársulat az idegenekkel szembe tanusított a következő módon köszönték meg:

Nagyságos Buda Károly főszolgabíró urnak.

A romániai tudományos körök, valamint a törté-nelmi és országos földrajzi társulat, ugyszintén a bu-karesti országos muzeum s az egyetemi facultások ifjú-sági küldötteinek fogadtatásában, elszállásolásában és megvendégelésében társulatunk iránt kitüntetett szíves jóindulatáért és áldozatkészségeért tartozó hálás kö-zszönetünk bejelentése mellett tisztelettel felkérjük, hogy járása ama köreinek és birtokosságainak akik ez irányban segítségünkre valának s az oly kedvezően sikerült ven-déglátást lehetővé tették: alkalmas módon szívesked-jenek társulatunk háláját szintén tudomásukra juttatni. Kiváló tiszteletünk nyilvánításával maradunk.

Maros-Németi, 1902. július hó 11.

Dr. Gróf Kuun Géza,
a hunyadvármegei töri.
régészeti társulat elnöke.

Téglás Gábor
muzeum igazgató.

— **Az aradi munkakiállításra** készülök programja. Az aradi kereskedelmi és iparkamara által e hó 15—25-ike között rendezendő kerületi munkakiállítással kap-esolatos tanulmányi útra a petrozsényi és járási ipar-testület előljáráságának buzgalma folytán innen e hó 18-án éjjel leutaznak Aradra, a bányatársulattól 31 ipa-rostanoncz és hat segéd, — a petrozsényi mestereknél elhelyezett tanonczok közül 6-on, 24 iparos, a testület alelnöke, titkára és az ipariskola egyik tanítója, — összesen 70-en. Érkezés Aradra 19-én d. e. fél 11 óra-kor. Innen felvonulás a testület zászlója alatt a 13 vér-tanu szobrához, a hol a tanonczok 32 tagból álló da-lárdája élénkekl a „Hymnus“ és a „Hazához“ című hazafias dalokat, közben két tanoncz szaval és elhelye-zik a szobor alapzatára a testület koszoruját (a gyö-nyörű koszoru Sárosy József kirakatában látható). El-helyezkedés és ebéd a Vass szállodában. Az nap dél-után kirándulás a vesztőhelyre a hol a dalárda élénkekl a „Szózat“-ot és „Talpra magyar“-t, két tanoncz sza-val és megkoszorúzzák az emlékoszlopot. Innen felvo-nulás az aradi vár megtekintésére és az új-aradi sör-

gyárba honnan szívélyes meghívást kapott a testület. Augusztus 20-án: A kiállítás megtekintése; a délutáni órákban az Erekye muzeum tanulmányozása és kirán-dulás a városba. Augusztus 21-én a: Weitzner János gép, vagon-gyár és vasöntöde és a Neumann testvé-rek gőzmalmanak megtekintése. Délután 4 órakor ha-zairándulás. Gyülekezés 18-án este a polgári olvasókör helyiségeiben. Itt a kirándulók megtekintik a Wagner vendéglőnél az Ő felsége 62 ik születésnapján runde-zendő tűzijátékot.

— **Segédek és tanonczok tárlata Aradon.** Az aradi közlőnynek az aradi munkakiállításról irt czikke igen kellemesen lepett meg mindnyájunkat, a mennyiben dí-csérőleg említi meg különösen a petrozsényi bányamű-helyben készített pontos és szép munkákat, valamint, azt az érdekes szedőszekrény-mintát, melyet Figuli An-tal nyomdatulajdonos másodéves tanoncza Bányay La-jos készített és küldött be Petrozsényből.

— **A székely ügyben** országszerte megnyilatkozott általános nagymozgalom eredményezte azt a széles kör-beni közérdeklődés tárgyat képező nagy kongressust, a mely Tusnádon f. hó 28-án ül össze. Azok részére, a kik azon résztvesznek a marosvásárhelyi rendezőbizottság a következő utitervet állapította meg: Augusztus hónap 22. Érkezés Maros-Vásárhelyre délelőtt fél 11 órakor. A vendégek fogadása. Elszállásolás. Déiben közebéd. Délután a székelyföldi iparmuzeum, Teleki-könyvtár, Bürger sörgyár és egyéb látnivalók megtekintése. Este közös vacsora. Meghálás. Augusztus 23. Indulás reggel fél 6 órakor kocsin Ny.-Szerdába. Itt 8 órakor villás reggeli. Pár órai pihenés után tovább utazás Szovátára, Szovátán ebéd. Délután a társaság egyrésze Korondra megy. — A fürdő megtekintése, vacsora, meghálás. Augusztus 24. Indulás reggel 7 órakor Szovátáról és Korondról Parajdra. Találkozás Parajdon reggel 8 órakor, itt a sóbánya és pokróczkészítés megtekintése villás reggeli. Délelőtt 10 órakor tovább utazás a Bucsion keresztül; 1 órakor ebéd a bucsini fogadóban, fél 3 órakor tovább utazás. Megérkezés Gy.-Szt.-Miklóstra este 6 órakor, vacsora, meghálás. Augusztus 25-én. (A kala-uzolást a csikmegyei bizottság veszi át.) Indulás reggel Topliczán át Borszékre. Borszéken a fürdő megtekintése, ebéd, kirándulás, vacsora, meghálás. Augusztus 26. Indulás reggel Borszékéről Tölgyesen át Gyergyó-Szt.-Miklóstra. Meghálás. Augusztus 27. Indulás Gy.-Szt.-Miklósról Vaslában és Mádéfalván át Tusnádra, közben a vászlábi márványbánya, esetleg csikszentdomokosi réz-vagy kobánya megtekintése. Marosvásárhelyt egy helyi bizottság dr. Bernády György polgármester elnöklete alatt végzi ez elszállásolást és rendezést. Intézkedett a bizottság az iránt is, hogy Ny.-Szeredában, Szovátán, Parajdon és Korondon szintén helyi bizottság végezze a fogadással járó teendőket, mire Sándor János főispán elnök fölkéréseket küldött szét.

Midőn a gyermek jó.

Midőn a gyermek jó! tapsol a házi kör!

Szelíden ragyogó szemétől új gyönyör

Gyulad minden szemem.

Jöttén a homlok is, melyre a bűn s a gond

Sötét felhőt nyomott vagy mély redőket vont,

Kiderül hirtelen.

Ha zöldséget fakasszt küszöbünkön a nyár,

Vagy csipős, őszi szél meleg szobába zár

Lobogó tűz körött:

Midőn a gyermek jó: az öröm érkezik.

Nevetünk, szólítjuk, s anyja — fogván kezit,

Tanítja jární őt.

Hosszú estéken a tüzet szívtán kezünk,

Hazáról, Istenről gyakran emlékezzünk,

Vagy a költők felől.

Jő a gyermek! Isten veled ég, föld, haza,

Költők, dalok! és a komoly beszéd szava

Mosolyra olvad föl

Éjjel, midőn a nép álomban szendereg,

Csendesen, zajtalan szunnyad mező, berek

És álmodik a tó.

Egyszerre a hajnal kigyúl mint fénytörőny

Harangok ébrednek a csendes falvakon,

S madárdal hallható.

Gyermek! te hajnal vagy, én alvó föld vagyok;

De arczom egyszerre virágokkal ragyog,

Csak téged lássalak!

Lelkem erdő, melynek sötétes árnyiban,

Számodra oly édes hang suttogása van

S arany napsugarak.

Végtelen gyönyörrel van tele szép szemed;

Kis kezeid áldást hintenek s örömet,

S nem ártottak soha!

Lábad nem taposott a föld saráiban még,

S fejed szent! s angyali ártatlan szendesség

Reád dicsőrt vona.

Az vagy nekünk, mi a bérkának a galamb.

Kis lábad meg nem áll a földön itt alatt.

Válladon röpke szárny!

Csak nézz magad körül — semmit nem értve még,

Kettősen tiszta: mert testedben szüziség,

S lelkedben semmi árny!

Oly szép a gyermek! Ez ajk, mely mindig nevet,

Ez édes jóhiszem, e könyek, melyeket

Egy percz hoz s letörül.

Édes ámulatban csapong körül szeme;

Egész világ előtt kitérve szelleme,

S ajka csóknak örül.

Oh uram! őriz meg engem s enyémét,

Sőt ellenségem is, ki káromon nevet!

Ne lássunk sohasem:

Méhek nélkül köpüt, virágtalan nyarat,

Üres fészket, gyümölcs nélküli kosarat,

S házat gyermektelen!

Hugó Viktor után Sz. K.

TANÜGY.

A petrozsényi szt. Ferenczrendi nővérek intézetébe felvétetni akaró **bejáró** növendékeket illetőleg a követ-kezők veendők figyelembe:

1. A felsőleányiskola II. osztályának felállításával az elemi fiúiskola beszűnttetett.

2. A beiratások az 1902/903 tanévre szept. hó 1-től 4-ig d. e. 8—12 óráig d. u. 2—5-ig tartatnak meg.

3. A rendes tanítás szept. hó 4-én reggel 8 órakor veszi kezdetét.

4. Az iskolaköteles gyermek szellemi és testi ép-ségén kívül a) keresztlevel, b). ujraköltési és orvosi bi-zonyítvány, c) esetleg megelőző évi iskolai bizonyítvány vagy ennek hiányában felvételi vizsga kívántatik meg.

5.) Az elemi osztályokban az évi tandíj 12 korona a kézimunka tanítási díja évi 12 korona, a beiratási di 2 korona.

6.) A felsőleányiskola osztályaiban a tandíj havi 14 korona, a beiratási díj 6 korona.

7.) A nem köteles tantárgyak tanulói fizetnek havonként:

a francziaanyelv tanításáért 2 koronát

zongora tanításért . . . 6 „

czimbalom tanításért . . 6 „

ezitera tanításért . . . 6 „

8.) Az összes díjak előre fizetendők.

Petrozsény, 1902. augusztus hó 11-én.

Az intézet igazgatósága.

Felölös szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

Eladó birtok malommal.

A malea patakon a főutezához közel lévő két kövü és két garatu és jó forgalom-nak örvendő lisztelő malmomat a hozzá tar-tozó birtokkal együtt eladóvá teszem. A ma-lom havonta kétszáz (200) korona tiszta jó-vedelmet hajt.

Kérdések intézendők:

A kiadóhivatalba.

1041/1902.

végrh. szám

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1902. évi 5898 számú végzése következtében Dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt a »Petrozsényi tpenztár részvény társaság végrehajtató javára, Héjas József s neje, Kohn Lázár és Guld József petrozsényi lakos végrehajtást szenvedettek ellen 2000 kor. s jár. erejéig 1902 évi június hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 2978 korra becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, sertések, szekerek, hintók és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1902 V. 729/2. számú végzése folytán 2000 kor. — fill. tökékövetelés, ennek 1902 évi május hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 149 kor. 72 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Petrozsényben alperesek lakásán 1902. évi aug. hó 25 napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nem nyertek volna, jelen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1902 évi július hó 20-án.

Rác József,
kir. bír. végrehajtó.

1011/1902

végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1902 évi 62351 sz. végzése következtében Dr. Weisz Gyula bpesti ügyvéd által képviselt Schwartz W. Vilmos budapesti cég végrehajtató javára Bieber Jakab petrozsényi lakos ellen 302 korona 36 fillér s jár. erejéig 1902 évi június hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 680 kor. 30 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: bazári és kereskedési árúk s állványok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1902 évi V. 711/2. számú kiküldő végzése folytán 256 kor. 26 fill. tökékövetelés ennek 1901 évi december hó 15 napjától járó 6% kamatai $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 94 k. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Petrozsényben alperes üzlethelyiségében és lakásán leendő eszközlésére 1902 évi augusztus hó 26-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nem nyertek volna, jelen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pujon, 1902 évi július hó 25-én.

Rác József,
kir. bír. végrehajtó.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a Petrozsény és Vidéke n. érdemű közönség szives tudomására adni, hogy a

BUKAREST SZÁLLODÁT

átvettem és ezt e hó 12-én megnyitom, azon reményben, hogy régi üzleti szakavatottságom garanciát képez, hogy a n. é. közönség minden igényeinek meg fogok felelni.

Ugyszintén igyekvésem oda fog irányulni, hogy tisztán kezelt erdélyi borokat, kőbányai sört árusítsak el, valamint kitűnő konyhát vezessek és elfogadok havi előfizetésre teljes ellátásra vendégeket.

Szállodám a mai igényeknek teljesen megfelelőleg ujjonnan van berendezve.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, számos látogatásért esedezve

Pontos kiszolgálás!

Schulmeister Gábor

2—2

szállodás.

TEMETKEZÉSI-VÁLLALAT
PETROZSÉNY

elvállal mindenféle temetéseket, ravatalokat világítással együtt ugy helyben, mint vidéken is, és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivetilg.

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT“ Petrozsényben raktáron tart dús választékban érc- és fakoporsókat, továbbá finom nickelkoporsókat, sarkophagot, mindenféle szemfedeleket, érc- és művirág koszorúkat, szalagokat, viasz- és szurokfáklyákat. Fakoporsók 2 koronától kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 14 koronától feljebb, nagynak 1 ól nagyságban 70 koronától feljebb 400 koronáig

a „TEMETKEZÉSI-VÁLLALAT“
Petrozsényben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, szóval minden a temetéshez szükségeseket kel-
lékekkel.

3—20

Sürgönyezim: Temetkezési vállalat Petrozsény.

A gyászszal meggyőztével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésére — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt az intézet megbízottja tisztelettel teendő a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteleről.

Egy egyszerű temetéshez szükségelt kellékek, ugymint koporsó, szemfedél, párna, lepedő 16 koronától feljebb.

Gyermekek temetéshez ugyanaz 8 koronától följebb.

Vagyok mély tisztelettel:

Sárosy József.

Megvételre kerestetik egy használt 3-as esetleg 4-es számú Wertheim-Kassa. Czim:

A kiadóhivatalban.

ÉRTESÍTÉS.

Kitűnő minőségű valódi fenyővizet szállít 5 literen felüli mennyiségben literenként 1 koronáért

Szőllősi Samu
Szekelyudvarhely.

1—3

Billigste Bezugsquelle guter
UHREN mit 3 jähr. schriftlicher
Garantie.

HANNS KONRAD
Uhren und Goldwaren - Exporthaus
BRUX Nr. 331 (Böhmen).
Eigene Werkstätten für Uhren Erzeugung und Feinmechanik.

Gute Nickel Rem.-Uhr . . . fl. 3.75
Echte Silber-Rem.-Uhr . . . „ 5.25
Echte Silberkette . . . „ 1.20
Nickel-Wecker-Uhr . . . „ 1.75

Meine Firma ist mit den k. k. Adler ausgezeichnet, besitzt gold. und silb. Ausstellungsmedaillen und tausende Anerkennungs-schreiben.
Illustr. Preiskatalog gratis und franko.

Értesítés.

A Barcsay-féle szurduki vendéglőben minden nap és minden időben friss étel és ital kapható.
Jánki Rózi
vendéglősnő.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.